

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра інформаційних систем та технологій

Електронна комерція

Завдання та методичні рекомендації для
самостійної роботи з дисципліни

для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійним програмами
«Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг, «Підприємництво»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля, біржова діяльність» галузі
знань 07 Управління та адміністрування, «Менеджмент підприємства»
спеціальності 073 Менеджмент та «Економіка підприємства» спеціальності
51 Економіка галузі знань 05 Поведінкові й соціальні науки
освітнього ступеню Бакалавр

Полтава – 2019 рік

Копішинська О.П., Уткін Ю. В. Електронна комерція. Завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни. – Полтава: ПДАА, 2019. – 24 с.

Рецензенти:

Дегтярьова Л. М. – к. т. н., доцент кафедри інформаційних систем та технологій Полтавської державної аграрної академії

Івко С. О. – к. т. н., доцент кафедри інформаційних систем та технологій Полтавської державної аграрної академії

Обговорено на засіданні кафедри інформаційних систем та технологій
Протокол № 2 від « 17 » вересня 2019 року

Рекомендовано до друку науково-методичною радою
спеціальності 075 «Маркетинг»

Протокол № __ від «__» _____ 2019 року

Голова науково-методичної ради

спеціальності «Маркетинг» _____ Дядик Т. В.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля, біржова діяльність»

Протокол № __ від «__» _____ 2019 року

Голова науково-методичної ради спеціальності

«Підприємництво, торгівля, біржова діяльність» _____ Михайлова О. С.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою
спеціальності 073 «Менеджмент»

Протокол № __ від «__» _____ 2019 року

Голова науково-методичної ради

спеціальності «Менеджмент» _____ Сазонова Т.О.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою спеціальності
051 «Економіка»

Протокол № __ від «__» _____ 2019 року

Голова науково-методичної ради

спеціальності «Економіка» _____ Дивнич О. Д.

© ПДАА, О. П. Копішинська 2019

© ПДАА, Ю. В. Уткін 2019

ЗМІСТ

ВСТУП _____	4
Тема 1: Предмет і зміст дисципліни. Місце електронної комерції в сфері цифрової економіки _____	6
Тема 2: Базові концепції побудови та функціонування глобальної комп'ютерної мережі Internet. Методи адресації та навігації в мережі Internet__	8
Тема 3. Основи Web-дизайну для комерційних проектів. Методи створення Web-сайтів в Internet. _____	10
Тема 4. Основні поняття, види і форми електронної комерції. _____	13
Тема 5. Форми та методи проведення фінансових операцій в Internet. Платіжні системи _____	15
Тема 6. Internet у маркетингу _____	17
Тема 7. Правові аспекти комерційної діяльності в Internet. Безпека інформації в мережі _____	18
Комплексна підсумкова самостійна робота з тем 4-6 _____	21

ВСТУП

Стрімкий розвиток технічних засобів у сфері обчислювальної техніки та інфокомунікацій став передумовою інтенсивного проникнення процесів інформатизації в усі сфери народного господарства та суспільного простору вцілому. Формування інформаційного суспільства призвело до виходу інформаційно-комунікаційних технологій на новий рівень. При цьому значна частина економіки та бізнесу стають електронними і переміщуються у глобальне середовище мережі Internet. Вже наприкінці 90-х років минулого століття з'являються нові терміни: цифрова економіка, електронний бізнес, мережева економіка та інші.

Одним із засобів здійснення і підтримки процесів інформатизації в економічному та середовищі є електронна комерція, яка дає змогу максимально ефективно здійснювати комерційні операції, оперативно реагувати на зміни ринку товарів та послуг, розширювати сфери впливу комерційних суб'єктів та посилювати їх конкурентні переваги.

Метою навчальної дисципліни «Електронна комерція» є надання теоретичних і практичних знань щодо виконання ділових, комерційних, маркетингових та інших операцій у сфері цифрової економіки із використанням сучасних електронних засобів обробки інформації та всесвітньої мережі Internet для забезпечення більшої ефективності майбутньої професійної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Електронна комерція» є: формування та систематизація у майбутніх фахівців знань про: місце електронної комерції в цифровій економіці, структуру та інструментальні засоби роботи з інформацією в мережі Internet, основні категорії та форми реалізації комерційної діяльності в інформаційно-комунікаційному середовищі мережі Internet, види платіжних систем та електронні фінансові транзакції в мережі Internet; вміння: організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження інформації професійного спрямування у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, визначати доцільність впровадження елементів електронної комерції в діяльність підприємств (організацій); аналізувати ефективність реальних систем електронної комерції та напрямки їх удосконалення засобами Internet-маркетингу та рекламної діяльності.

Зміст дисципліни розкривається в наступних темах

Тема 1. Предмет і зміст дисципліни. Місце електронної комерції в сфері цифрової економіки. Ознаки інформаційного суспільства та роль мережевих комунікацій в його розвитку. Соціальні та економічні аспекти розвитку інформаційного суспільства. Поняття та складові цифрової економіки. Учасники та категорії електронної комерції.

Тема 2. Базові концепції побудови та функціонування глобальної комп'ютерної мережі Internet. Методи адресації та навігації в мережі Internet. Етапи становлення цифрової економіки в розрізі історії мережевих технологій. Поняття про протоколи передачі даних та систему адресації та навігації в мережі Internet. Загальні принципи класифікації сайтів. Характеристика і напрямки застосування окремих категорій веб-сайтів. Принципи організації роботи пошукових систем. Пошук інформації в Internet.

Тема 3. Основи веб-дизайну для комерційних проєктів. Методи створення Веб-сайтів в Internet. Основні етапи проєктування веб-сайту: мета, структура, цільова аудиторія. Поняття про мову HTML. Структура HTML документа. Характеристика основних тегів та правила їх застосування. Створення і редагування веб-сторінки на мові HTML в текстовому редакторі. Прийоми форматування базових елементів сторінки за допомогою тегів HTML.

Тема 4. Основні поняття, види і форми електронної комерції. Електронна комерція в секторі C2C (дошки оголошень, аукціони). Електронна комерція в секторі B2C (електронні крамниці). Електронна комерція в секторі B2B (торгівельні майданчики, електронні біржі).

Тема 5. Форми та методи проведення фінансових операцій в Internet. Платіжні системи. Електронні платіжні системи. Класифікація платіжних систем. Платіжні системи на основі кредитних карт. Електронні гроші.

Тема 6. Internet у маркетингу. Зв'язок Internet і маркетингу. Маркетингові послуги в Internet. Види реклами в Internet та оцінка ефективності реклами. Система взаємовідносин з клієнтами.

Тема 7. Правові аспекти комерційної діяльності в Internet. Безпека інформації в мережі. Питання безпеки та захисту бізнес-інформації під час роботи в Internet. Правові основи здійснення електронної комерційної діяльності у світі та в Україні. Перспективи розвитку електронної комерції в Україні.

Тема 1: Предмет і зміст дисципліни. Місце електронної комерції в сфері цифрової економіки

Коротка характеристика змісту навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання.

Ознаки інформаційного суспільства та роль мережевих комунікацій в його розвитку. Соціальні та економічні аспекти розвитку інформаційного суспільства. Поняття та складові цифрової економіки: цифрова економіка, електронний бізнес, електронна комерція, ознаки цифрової економіки. Характеристики складових електронної комерції: електронний обмін інформацією (Electronic Data Interchange, EDI); електронний рух капіталу (Electronic Funds Transfer, EFS); електронна торгівля (E-Trade); електронні гроші (E-Cash); електронний маркетинг (E-Marketing), електронний банкінг (E-Banking), електронні страхові послуги (E-Insurance). Основні переваги електронної комерції. Історія електронної комерції (від перших електронних платіжних систем). Міжнародні організації, що регулюють правила транзакцій на електронному ринку та основні декларації, закони.

Завдання для самостійного виконання

1. Опрацювати матеріал лекції з теми 1, використовуючи конспект лекції, а також додаткову літературу (список додається).
2. Дати розгорнуту відповідь на проблемне питання: «Чому в роботі сучасного фахівця в сфері економіки, підприємництва, маркетингу, менеджменту важливу роль відіграє розуміння ролі і місця електронної комерції в управлінні бізнес процесами?»
3. Дати розгорнуту відповідь на проблемне питання: «Які промислові революції Вам відомі та що ми маємо революційного на сучасному етапі?»
4. Сформувати список із 7-9 ключових слів до теми лекції.
5. Підготувати письмово (тези) відповіді на питання для самоконтролю з даної теми.

Питання для самоконтролю з теми

1. Які основні «хвилі» розрізняють у вченні про формування сучасного інформаційного суспільств?
2. Які виробничі ресурси виходять на передній план, коли мова іде про розвиток постіндустріального суспільства?
3. Що виробляють для світового співтовариства країни, де сформувалось постіндустріальне суспільство?
4. Які нові властивості інформації в розрізі постіндусріалізму можна назвати?

5. Що означає перехід до цифрової економіки порівняно з традиційними формами ведення економіки?

6. Поясніть схематично місце електронної комерції, електронного бізнесу в структурі цифрової економіки.

Форма контролю за виконання завдань самостійної роботи

1. Перевірка наявності письмових відповідей на проблемні Питання.
2. Перевірка списку ключових слів.
3. Перевірка конспекту по проблемним Питанням (можна продовжити конспект лекції з теми).

Список рекомендованої літератури

1. Галич О. А. Управління інформаційними зв'язками та бізнес-процесами / О. А. Галич, О. П. Копішинська, Ю. В. Уткін. – Харків: Фінарт, 2016. – с. 244.
2. Закон України «Про інформацію» / [Електронний ресурс] : закон України [від 13.01.2011 р. № 2938-17]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
3. Закон України «Про телекомунікації» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.
4. Иноземцев В. Л. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы. Учебное пособие для студентов вузов. – М.: Логос, 2000. – 304 с.
5. Итоги ИТ рынка // IDC Analyze the Future [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://idcukraine.com/ru/about-idc/press-center/60423-press-release>.
6. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс. – М.: Изд. ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
7. Макарова М. В. Тенденції розвитку цифрової економіки : монографія / М. В. Макарова. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2004.–236 с.
8. Шалева О.І. Електронна комерція : Навчальний посібник / О. І. Шалева. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.

Тема 2: Базові концепції побудови та функціонування глобальної комп'ютерної мережі Internet. Методи адресації та навігації в мережі Internet

Коротка характеристика змісту навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання.

Базові технології організації доступу та роботи мережі Internet. Основні принципи функціонування глобальної мережі: доступності, безкоштовності, експоненційного зростання та ін. Поняття про протоколи передачі даних та систему адресації й навігації в мережі Internet. Рейтинг програм-браузерів. Загальна структура і принципи поділу сайтів на групи. Класифікація інформаційних ресурсів Internet. Характеристика і напрямки застосування окремих категорій веб-сайтів. Принципи організації роботи пошукових систем. Пошук інформації в Internet.

Завдання для самостійного виконання

1. Опрацювати матеріал лекцій з даної теми, використовуючи конспект лекцій, а також додаткову літературу (список додається).
2. Сформулювати список із 7-9 ключових слів та основних означень до теми лекції.
3. Підготувати письмово (у друкованому вигляді) коротку характеристику однієї з відомих програм-браузерів за успішністю реалізації основних потреб користувача при роботі в мережі Internet. Вибір та основні функціональні можливості програми обґрунтувати фактами та порівнянням із аналогічними продуктами, а також представити декілька скріншотів робочих вікон обраної програми.

Питання для самоконтролю з теми

1. Назвіть дату реалізації концепції створення мережі Internet.
2. Що таке хост-комп'ютер? Назвіть його основні функції
3. Назвіть основні принципи адресації ПК в мережі Internet. Яким чином реалізована концепція формування доменів по географічним зонам в мережі Internet Назвіть призначення «організаційних» доменів, які використовуються Internet-ресурсі.
4. Дайте визначення поняття «браузер». Назвіть його призначення та функції.
5. Наведіть класифікацію Web-сайтів за призначенням. Знайдіть та коротко представте інформацію про інші принципи класифікації Web-сайтів.

6. Розкрийте особливості використання різних типів пошукових систем в мережі Internet. Назвіть основні частини пошукових систем.
7. Розкрийте основні правила, якими має керуватись кожен користувач при пошуку інформації в мережі Internet.
8. Розкрийте роль комунікацій у системі управління підприємством та забезпеченні комунікаційних зв'язків засобами мережевих технологій.

Форма контролю за виконання завдань самостійної роботи

Перевірка та оцінювання згідно запланованої кількості балів викладачем письмово виконаного завдання, яке має бути здане для перевірки на лабораторному занятті з відповідної теми.

Рекомендована література:

1. Галич О. А. Управління інформаційними зв'язками та бізнес-процесами / О. А. Галич, О. П. Копішинська, Ю. В. Уткін. – Харків: Фінарт, 2016. – с. 244.
2. Зацеркляний М. М. Основи комп'ютерних технологій для економістів: навчальний посібник / М. М. Зацеркляний. – Київ, ЦУЛ, 2007. – 627 с.
3. Макарова М. В. Тенденції розвитку цифрової економіки : монографія / М. В. Макарова. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2004.–236 с.
4. Маренич М. М. Інформаційні технології в агрономії: навчальний посібник / [М. М. Маренич, М. І. Кондратюк, О. П. Копішинська, У. Ю. Уткін]. – Харків: Фінарт, 2017. – 352 с.
5. Пасько В. Эффективная работа в Интернете / В. Пасько. – СПб.: Питер; Киев: Издательская группа ВНУ, 2003. – 544 с.
6. Шалева О.І. Електронна комерція : Навчальний посібник / О. І. Шалева. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
7. Закон України «Про телекомунікації» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.
8. Інформаційні ресурси мережі Internet.

Тема 3. Основи Web-дизайну для комерційних проектів. Методи створення Web-сайтів в Internet.

Коротка характеристика змісту навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання.

Визначення комерційних цілей та основних принципів створення Web-сайту. Зміст основних етапів проектування Web-сайту: мета, структура, цільова аудиторія. Поняття про мову HTML. Структура HTML документа. Зміст та призначення службових тегів. Створення і редагування веб-сторінки на мові HTML в текстовому редакторі. Характеристика основних тегів та правила їх застосування. Призначення та правила застосування атрибутів тегів. Прийоми форматування елементів сторінки за допомогою тегів та атрибутів мовою HTML. Розміщення графічних, звукових та інших видів об'єктів на сайті. Створення гіперпосилань. Програми-редактори Web. Способи публікації сайту в мережі.

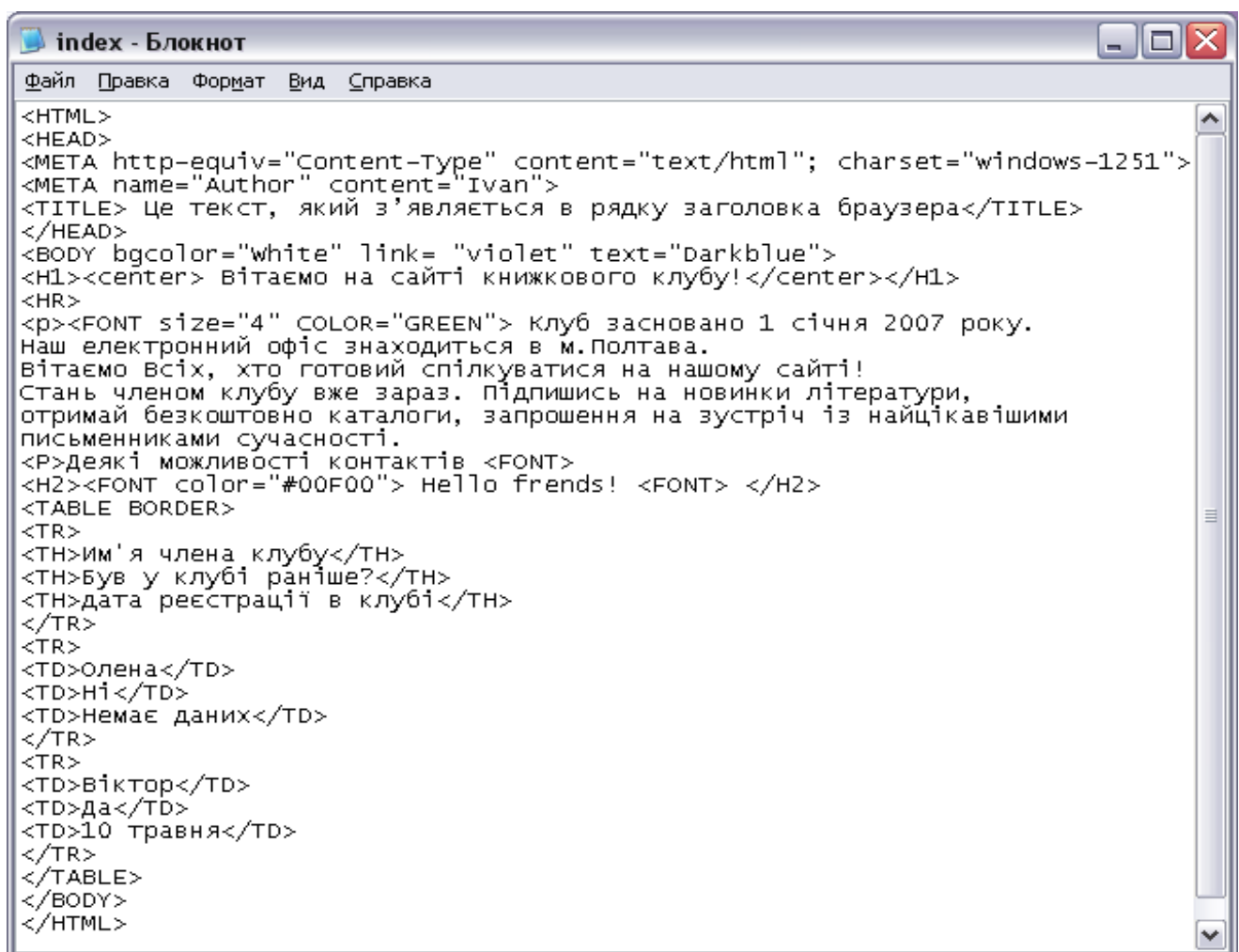
Завдання для самостійного виконання

1. Опрацювати матеріал лекцій з даної теми, використовуючи конспект лекцій, а також додаткову літературу (список додається).
2. Ознайомитися із переліком відомих конструкторів Веб-сторінок
3. Створити згідно поданого зразка локальну Web-сторінку комерційної або іншої компанії з інформацією про її назву, завдання, мету роботи, послуги тощо, дотримуючись плану.
4. Web-сторінка повинна містити такі **обов'язкові елементи**:
 - заголовки до 3 рівнів;
 - невеликий текст інформаційного характеру; фон сторінки;
 - елементи форматування тексту – шрифти, обриси, колір тексту;
 - вставлені зображення у вигляді заздалегідь приготовлених фотографій чи рисунків;
 - розділяючі лінії, а також списки або таблиці;
 - посилання принаймні на одну зв'язану інформаційну сторінку, що знаходиться в мережі.

Web-сторінка створюється у редакторі Блокнот на мові HTML (див. зразок на рис. 1 та рекомендації щодо застосування базових тегів у матеріалах лекцій). Файл зберігається під назвою **index.html** разом із супровідними графічними файлами у паці **Сам_роб_Прізвище**.

Питання для самоконтролю з теми

1. Як Ви розумієте призначення Веб-сторінок при здійсненні різних видів комерційної діяльності?
2. З яких базових елементів складається зазвичай Веб-сторінка?
3. Яке призначення МЕТА-тегів? Який із тегів Вашої сторінки містить відомості про кодування Веб-сторінки?
4. В чому призначення та секрет популярності мови HTML? Яка остання версія використовується на сьогодні?
5. Назвіть її базові складові елементи мови розмітки сторінок та охарактеризуйте структуру HTML-документа.
6. У чому принципова відмінність застосування конструкторів сайтів та мови HTML? Чи доцільно поєднувати ці засоби в одній роботі?
7. Якими способами можна управляти зовнішнім видом Веб-сторінки?
8. Що привертає увагу відвідувача Веб-сторінки, робить її привабливою?
9. Як можна розмістити сторінку в мережі та які умови безкоштовного хостингу?


```
<HTML>
<HEAD>
<META http-equiv="Content-Type" content="text/html"; charset="windows-1251">
<META name="Author" content="Ivan">
<TITLE> Це текст, який з'являється в рядку заголовка браузера</TITLE>
</HEAD>
<BODY bgcolor="white" link="violet" text="darkblue">
<H1><center> Вітаємо на сайті книжкового клубу!</center></H1>
<HR>
<p><FONT size="4" COLOR="GREEN"> Клуб засновано 1 січня 2007 року.
Наш електронний офіс знаходиться в м.Полтава.
Вітаємо всіх, хто готовий спілкуватися на нашому сайті!
Стань членом клубу вже зараз. Підпишись на новинки літератури,
отримай безкоштовно каталоги, запрошення на зустріч із найцікавішими
письменниками сучасності.
<P>деякі можливості контактів <FONT>
<H2><FONT color="#00F00"> Hello friends! <FONT> </H2>
<TABLE BORDER>
<TR>
<TH>им'я члена клубу</TH>
<TH>був у клубі раніше?</TH>
<TH>дата реєстрації в клубі</TH>
</TR>
<TR>
<TD>Олена</TD>
<TD>ні</TD>
<TD>Немає даних</TD>
</TR>
<TR>
<TD>Віктор</TD>
<TD>да</TD>
<TD>10 травня</TD>
</TR>
</TABLE>
</BODY>
</HTML>
```

Рис.1. Приклад Веб-сторінки, набраної на мові HTML у редакторі Блокнот

Форма контролю за виконання завдань самостійної роботи

1. Перевірка викладачем виконаного завдання шляхом демонстрації оформленої Web-сторінки в автономному режимі в аудиторії під час консультацій. Враховуються всі виконані умови та вміння студента управляти зображенням на екрані, показати всі елементи сторінки в кодах.

2. Тестування під час лабораторного заняття (тест 0-3 бали).

Рекомендована література:

1. Макарова М. В. Тенденції розвитку цифрової економіки : монографія / М. В. Макарова. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2004.–236 с.

2. Пасько В. Эффективная работа в Интернете / В. Пасько. – СПб.: Питер; Киев: Издательская группа BHV, 2003. – 544 с.

3. Никсон Р. Создаем динамические веб-сайты с помощью PHP, MySQL, JavaScript, CSS и HTML5 / Р. Никсон. – [3-е изд.]. – СПб.: Питер, 2015. — 688 с.

4. Пасічник О. Г. Основи веб-дизайну : [Навч. посіб.] / О. Г. Пасічник, О. В. Пасічник, І. В. Стеценко. – К.: Вид. група BHV.– 336 с: іл.

5. Шалева О.І. Електронна комерція : Навчальний посібник / О. І. Шалева. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.

6. Інформаційні ресурси мережі Internet:
<https://www.luchshiekonstruktory.ru/index.php>

Тема 4. Основні поняття, види і форми електронної комерції.

Коротка характеристика змісту навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання.

Етапи становлення цифрової економіки в розрізі історії мережевих технологій. Учасники електронної комерції: приватні особи, невеликі приватні бізнес-компанії, великі гравці ринку та державні організації й установи, банки. Основні види (категорії) електронної комерції як відображення комунікаційних процесів між суб'єктами електронної комерції. Електронна комерція в секторі C2C: дошки оголошень. Електронна комерція в секторі B2C: електронні крамниці, електронне страхування. Internet-аукціони: виникнення, типи, організація торгівлі. Переваги електронних форм комерційних послуг для користувачів. Види загроз та правові аспекти здійснення комерційних транзакцій в Internet. Електронна комерція в секторі B2B: торгівельні майданчики. Нові можливості для агробізнесу. Електронні біржі та їх різновиди. Приклади діяльності міжнародних та українських електронних бірж. Елементи електронного урядування. Застосування електронної комерції у практичній діяльності підприємства. Ключові характеристики економічних моделей для електронної комерції. Взаємозв'язок електронної комерції із поведінкою споживача, бізнес-процесами та конкуренцією.

Завдання для самостійного виконання

1. Опрацювати матеріал лекції з теми, використовуючи конспект лекції, а також додаткову літературу у розрізі поданих питань (список додається).
2. Дати письмово відповіді на питання 5-6 із переліку питань для самоконтролю з даної теми.

Питання для самоконтролю з теми

1. Які форми реалізації електронної комерції виду C2C ви знаєте? Хто є учасниками такого типу комерційних відносин в Internet?
2. Які форми реалізації електронної комерції виду B2B ви знаєте? Хто є учасниками такого типу комерційних відносин в Internet?
3. Які форми реалізації електронної комерції виду B2C ви знаєте? Хто є учасниками такого типу комерційних відносин в Internet?
4. До якого типу сайтів відноситься сайт, де викладена інформація про продукцію, партнерство та види діяльності підприємства: інформаційний чи комерційний? Відповідь обґрунтуйте.
5. До якого типу електронної комерції відноситься електронне врядування?
6. Чим викликаний ріст електронної торгівлі в Україні і світі?

Форма контролю за виконання завдань самостійної роботи

Перевірка викладачем письмово виконаного завдання, яке має бути здане для перевірки на практичному занятті з відповідної теми.

Рекомендована література

1. Апопій В. В. Організація торгівлі: підручник / В. В. Апопій, Міщук І. П., Ребицький В. М.. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 616 с.
2. Зацеркляний М. М. Основи комп'ютерних технологій для економістів: навчальний посібник / М. М. Зацеркляний. – Київ, ЦУЛ, 2007. – 627 с.
3. Макарова М. В. Тенденції розвитку цифрової економіки : монографія / М. В. Макарова. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2004.–236 с.
4. Пасько В. Эффективная работа в Интернете / В. Пасько. – СПб.: Питер; Киев: Издательская группа BHV, 2003. – 544 с.
5. Шалева О.І. Електронна комерція : Навчальний посібник / О. І. Шалева. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
6. Закон України «Про телекомунікації» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.
7. Інформаційні ресурси мережі Internet.

Тема 5. Форми та методи проведення фінансових операцій в Internet. Платіжні системи

Коротка характеристика змісту навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання.

Основні складові платіжних систем в Internet. Класифікація платіжних систем. Кредитні та дебетні системи. Електронні гроші. Електронний гаманець. Системи електронних грошей. Регуляторні заходи та правові аспекти діяльності систем електронних грошей в Україні. Схема здійснення платежів на основі кредитних карток через Internet. Здійснення платежів на основі дебетних карток та електронних грошей. Поняття автентифікації в мережі. Електронний підпис. Електронний банкінг. Роздрібний продаж на Web-site. Управління ланцюгом постачальників. Електронні платежі та безпека. Електронне переміщення запасів.

Завдання для самостійного виконання

1. Опрацювати матеріал лекції, використовуючи конспект лекції, а також додаткову літературу у розрізі поданих питань (список додається).
2. Скласти короткий план-конспект з теми, розділивши її на 3 змістовних розділи та виписавши короткі визначення основних понять. Обсяг виконаної роботи не менше 3 друкованих сторінки. У кінці навести перелік інформаційних джерел, використаних при роботі над заданою темою.

Питання для самоконтролю з теми

1. Що являє собою Internet-банкінг?
2. Поясніть, яку роль в системі електронних платежів грає банк-емітент? Банк-екваєр? Що таке автентифікація?
3. Що дає підключення платіжних шлюзів, або так званого Інтернет-еквайрингу, до сайту Інтернет-магазину?
4. Чому не працює система платежів Webmoney?
5. Назвіть, які на сьогодні в Україні працюють системи електронних грошей?
6. Які типи гаманців надаються у користування клієнтам?
7. Як утворюються номер гаманця?
8. Яка комісія стягується при користуванні е-гаманцем?
9. Як відбувається керування гаманцем?

Форма контролю за виконання завдань самостійної роботи

Перевірка викладачем письмово виконаного завдання, яке має бути здане для перевірки на практичному занятті з відповідної теми.

Рекомендована література

1. Апопій В. В. Організація торгівлі: підручник / В. В. Апопій, Міщук І. П., Ребицький В. М.. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 616 с.
2. Зацеркляний М. М. Основи комп'ютерних технологій для економістів: навчальний посібник / М. М. Зацеркляний. – Київ, ЦУЛ, 2007. – 627 с.
3. Макарова М. В. Тенденції розвитку цифрової економіки : монографія / М. В. Макарова. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2004.–236 с.
4. Пасько В. Эффективная работа в Интернете / В. Пасько. – СПб.: Питер; Киев: Издательская группа BHV, 2003. – 544 с.
5. Шалева О.І. Електронна комерція : Навчальний посібник / О. І. Шалева. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
6. Закон України «Про телекомунікації» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.
7. Інформаційні ресурси мережі Internet. URL: <https://lemarbet.com/ua/razvitie-internet-magazina/vybiraem-platezhnuyu-sistemu-dlya-sajta-i-internet-magazina/>
8. Інформаційні ресурси мережі Internet. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2678096-v-ukraini-torik-pracuvalo-42-platizni-sistemi-nbu.html>
9. Інформаційні ресурси мережі Internet. URL: https://biz.censor.net.ua/resonance/3073358/bez_webmoney_hto_zalishivsya_na_rinku_elektronnih_grosheyi_ukrani

Тема 6. Internet у маркетингу

Коротка характеристика змісту навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання.

Зв'язок Internet і маркетингу. Маркетингові послуги в Internet. Сутність SEO-оптимізації та просування комерційних сайтів. Спеціальні інформаційні ресурси Internet, які надають можливість підтримки здійснення завдань маркетингової діяльності, управління фінансами, персоналом, документообігом. Види реклами в Internet та оцінка ефективності реклами. Налагодження системи взаємовідносин з клієнтами засобами Internet. Вартість Internet для підприємств-користувачів. Internet-технології та формування бізнес-фокусу споживача.

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати теоретичний матеріал у розрізі поданих нижче питань, використовуючи рекомендовану літературу (список додається).
2. Скласти короткий план-конспект з теми, розділивши її на 3 змістовних розділи та виписавши короткі визначення основних понять. У кінці навести перелік інформаційних джерел, використаних при роботі над заданою темою.
3. Ознайомившись із матеріалами мережі Інтернет, назвіть (письмово) 5 важливих умов для досягнення успішного маркетингу в Інтернет. Підготуйте усно або письмово обґрунтування власних висновків.

Питання для самоконтролю з теми

1. Які види маркетингової діяльності є ефективними в мережі Internet?
2. Які засоби існують для покращення дієвості сайту компанії?
3. Поясніть сутність SEO-оптимізації комерційних Internet-ресурсів компаній.
4. Які види реклами є найбільш поширеними в Internet?
5. Які види розсилок Ви знаєте? Як називається небажана реклама?
6. Що таке банерні мережі? Як можна замовити банер для сайту?
7. У чому переваги реклами в Internet?
8. В яких бізнес-моделях електронної комерції необхідно в першу чергу запроваджувати маркетингові заходи.

Форма контролю за виконання завдань самостійної роботи

Перевірка викладачем письмово виконаного завдання, яке має бути здане для перевірки на лабораторному занятті з відповідної теми.

Рекомендована література:

1. Апопій В.В. Організація торгівлі: підручник / В. В. Апопій, Міщук І. П., Ребицький В. М.. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 616 с.
2. Зацеркляний М. М. Основи комп'ютерних технологій для економістів: навчальний посібник / М. М. Зацеркляний. – Київ, ЦУЛ, 2007. – 627 с.
3. Шалева О.І. Електронна комерція : Навчальний посібник / О. І. Шалева. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
4. Успенский И. В. Интернет-маркетинг: [Учебник] / И. В. Успенский. - СПб.: Изд-во СПГУЭиФ, 2003. – 680 с. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aup.ru/books/m80/>.
5. Закон України «Про телекомунікації» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.

Інформаційні ресурси мережі Internet.

6. URL: <https://seo.a-sky.ua/> ,
7. URL: <https://www.i-media.ru/seo/searchengineoptimization/>
8. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/>
9. URL: <https://imbacademy.com.ua/trainings>

Тема 7. Правові аспекти комерційної діяльності в Internet. Безпека інформації в мережі

Коротка характеристика змісту навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання.

Правові основи здійснення електронної комерційної діяльності у світі та в Україні. Останні дієві законодавчі акти з боку державного регулювання електронної комерції. Питання безпеки та захисту бізнес-інформації під час роботи в Internet. Безпека та захист мережі та інформації в мережі. Захист від фізичного втручання, від збою комп'ютера. Процедурний контроль. Перспективи розвитку електронної комерції в Україні.

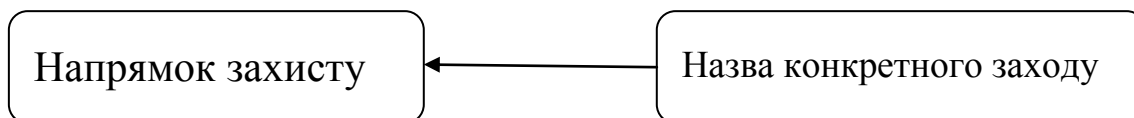
Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати теоретичний матеріал у розрізі поданих нижче питань, використовуючи рекомендовану літературу (список додається).
2. Скласти короткий план-конспект з теми, розділивши її на 2 змістовних розділів та виписавши короткі визначення основних понять. Обсяг виконаної роботи не менше 3 друкованих сторінок. У кінці навести перелік інформаційних джерел, використаних при роботі над заданою темою.

Питання для самоконтролю з теми.

1. Визначте, проти яких впливів необхідно здійснювати захист інформації.
2. Занотуйте по одному пункту, які стосуються захисту інформації, з кожного із перелічених законів України.
3. Поясніть відмінності між поняттями «безпека інформації», «інформаційна безпека», «захист інформації».
4. Класифікуйте види загроз безпеці інформації, як пасивні та активні.
5. Чи можуть найкращі антивірусні програми запобігти одразу всім видам загроз безпеці інформації? Поясніть.
6. Які заходи можуть запобігти втраті конфіденційності інформації?
7. Поясніть сутність поняття «хакер». Які можуть бути наслідки його діяльності по відношенню до інформації?
8. Встановіть відповідність між напрямками захисту інформації та наступними практичними заходами, зобразивши їх у графічному вигляді (стрілками, як на прикладі):
 - дотримання законів України про інформаційну безпеку;
 - встановлення прав доступу до різних документів;
 - застосування антивірусних програм;
 - використання паролів;
 - заборона внесень змін до бази первинних даних в ІС;

– застосування сканера відбитків пальців.

Форма контролю за виконання завдань самостійної роботи

Перевірка викладачем письмово виконаного завдання, яке має бути здане для перевірки на лабораторному занятті з відповідної теми.

Рекомендована література:

1. Апопій В.В. Організація торгівлі: підручник / В. В. Апопій, І. П. Міщук, В. М. Ребицький. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 616 с.
2. Гайворонський М. В. Безпека інформаційно-комунікаційних систем / М. В. Гайворонський, О. М. Новіков. – К.: Видавнича група BVH, 2009. – 608 с.
3. Електронна комерція: навчальний посібник / [А. М. Береза, І. А. Козак, Ф. А. Левченко та ін.]. – К.: КНЕУ, 2002. – 326 с.
4. Зацеркляний М. М. Основи комп'ютерних технологій для економістів: навчальний посібник / М. М. Зацеркляний. – Київ, ЦУЛ, 2007. – 627 с.
5. Конахович Г.Ф. Захист інформації в мережах передачі даних: [Підручник] / Г. Ф. Конахович, О. Г. Корченко, О. К. Юдін. – К.: Видавництво ТОВ НВП «ІНТЕРСЕРВІС», 2009. – 714с.
6. Шалева О.І. Електронна комерція : Навчальний посібник / О. І. Шалева. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
7. Закон України «Про телекомунікації» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.
8. Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку: Закон України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uacm.kharkov.ua/ukr/index.shtml?ulaws/usuvetr.htm>Замкова Т.В. Проблемы защиты информации в современных информационных системах / Т.В. Замкова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rae.ru/snt/?section=content&op=show_article&article_id=3893
9. Литвинюк А.А. Основи інформаційної безпеки. Комплексна система захисту інформації: структура, встановлення та підтримка функціонування // А.А. Литвинюк. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.cvk.gov.ua/visnyk/pdf/2008_4/visnik_st_08.pdf
10. Матиев Д. Средства защиты информации: проблема выбора и соответствия / Джабраил Матиев. – Електронний ресурс. – Режим доступу:<http://bankir.ru/publikacii/s/sredstva-zaschiti-informacii-problema-vibora-i-sootvetstviya-5386161/>

Комплексна підсумкова самостійна робота з тем 4-6

(оцінюється окремо)

«Аналіз існуючого електронного бізнесу»

Завдання для самостійного виконання

Методом пошуку в мережі Internet обирати індивідуально будь-який Веб-сайт комерційної компанії (бажано електронна торгівля) з довільного напрямку бізнесу та, провівши ретельний аналіз її діяльності, ознайомившись зі змістом пропозицій, дати стисло характеристику підприємства і його сайту у письмовому вигляді (друкований текст), підкріплюючи матеріал копіями сторінок, з яких взято інформацію, за наведеним нижче планом*.

1. Опис загальної інформації про підприємство – назва підприємства, форма власності, юридична адреса, напрями діяльності (стисло з ілюстраціями);
2. номенклатура продукції (чим торгує/займається крамниця);
3. ділові партнери та клієнти (знайти відповідний розділ, або виявити його відсутність);
4. аналіз сайту (слід дотримуватись названого порядку):
 - доменне ім'я;
 - структура;
 - засоби навігації;
 - зміст окремих сторінок;
 - можливості по спілкуванню з клієнтами;
 - способи оплати (коротка характеристика всіх видів);
 - засоби захисту;
 - швидкість пошуку сайту та місце його розташування в списках пошукових серверів (по назві фірми, по продукції) – показати копії результатів пошуку
 - методи «розкрутки» сайту (які на Вашу думку вже застосовано);
 - інші питання по вибору студента;
5. Висловлення пропозиції щодо вдосконалення даного електронного бізнесу на основі проведеного аналізу.

Форма контролю

Перевірка самостійної роботи, поданої в друкованому вигляді на стандартних аркушах, під час консультацій.

Обсяг роботи складає від 7 до 10 друкованих аркушів формату А4.

* У викладача можна ознайомитись зі зразком виконання завдання.

Підписано до друку 23.10.2019
Формат 84х60/16. Гарнітура Таймс.
Друк – різнографія. Папір газетний.
Ум .друк. арк. 1,38. обл. Вид арк.. 1,3. Наклад 50.
ПП ПДАА, вул. Сковороди, 1/3, м. Полтава, 36003